

РЕШЕНИЕ

№ 8023

гр. София, 20.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 15.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **1832** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. АПК, вр. чл.68, ал.1 ЗЗДискр.

Образувано е на основание изпратена от КЗД жалба от адв. Д. С. С. от [населено място] против Решение № 51/06.02.2023 г. на Първи специализиран постоянен заседателен състав за множествена дискриминация на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/ по преписка № 79/2022 г. Със същото е установено, че адв. Д. С., член на САК е извършил дискриминация по признак „етническа принадлежност“ спрямо жалбоподателите А. З. А. и Г. М. Б.; на основание чл. 80, ал.2, вр. чл.80, ал.1 ЗЗДискр. му е наложена глоба в размер на 500 лева и му е препоръчано на основани ечл.76, ал.1, т.1 от ЗЗДискр.да спазва изискванията за морал и етика, правото на неприкосновеност на личността и да избягва противопоставянето на различните групи от обществото на база етнически произход или друг признак, с оглед недопускане на нетърпимост или противопоставяне помежду им.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при неправилно приложение на разпоредбите на материалния закон и в противоречие с целта на закона. Изцяло оспорва да е извършена дискриминация по признак „етническа принадлежност“. Счита, че КЗД е тълкувала изявленията му превратно и извън контекста на конкретния гражданско-правен казус и без връзка с конкретните факти по делото. Сочи, че основният акцент в подадената от него въззивна жалба не е ромският произход на ищците, а доказаното по делото независимо съпричинителство от родителите в ПТП и настъпилата вреда, поради неупражнен от тях родителски

контрол. Твърди, че КЗД не е взела предвид кои са релевантните факти, които изследват и установяват в едно подобно съдебно производство по искова претенция за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди. В заключение сочи, че наложената санкция „глоба“ в размер на 500 лв. не е съобразена с тежестта на нарушението и не индивидуализирана по размер. Предвид подробно изложените съображения иска оспореното решение №51/06.02.2023 г. на КЗД да бъде отменено. С молба от 12.10.2023 г. са наведени доводи и за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на проведеното производство пред КЗД с твърдение, че производството е проведено при липса на представителна власт на адв. Б., представител на заинтересованите страни.

Ответникът, Комисия за защита от дискриминация, в съпроводителното писмо и в писмени бележки чрез процесуалния си представител юрисконсулт Ю. И. оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение над минималния размер, в случай на претендирано такова.

Заинтересованите страни – А. З. А. и Г. М. Б., чрез процесуалния си представител адв. В. В., преупълномощена от адв. А. Б., оспорват жалбата с доводи за нейната неоснователност. Претендира разноси по списък, с искане за присъждане на адвокатски хонорар на основание чл.38, ал.1, т.2 ЗА.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства. Приложено е заверено копие от образуваната административна преписка, както и гражданско дело № 9617/2017 г. на Софийски градски съд, 11-ти състав. В хода на делото на основание чл.176, ал.3 ГПК е изслушана заинтересованата страна Г. М. Б..

Административен съд - София-град, в настоящия съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

Производството пред КЗД е образувано по жалба вх.№44-01-94/16.08.2021 г. от А. З. А. и Г. М. Б. с твърдения за осъществена дискриминация от адвокат Д. С., представляващ застрахователното дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД. С жалбата се прави оплакване, изразяващо се в дискриминационно отношение спрямо родителите на детето А. А. З. по признак „етнически произход“ в подадената от адвоката въззивна жалба срещу решението по ГД №9617/2017 г. на Софийски градски съд, 11-ти състав. В жалбата е изложено, че родителите са разстроени и ядосани от написаното от адв. Д. С. във въззивната жалба, а именно думите: „прехвърля последиците от ромската безотговорност към децата им и липсата на елементарна грижа за тях върху останалата част от обществото, като дори поощрява и „награждава“ безотговорните родители, чието неангажиращо отношение към детето е основна предпоставка за пътния инцидент. Макар за ромския етнос да е типично раждането на много деца и липсата на елементарното им обгрижване от родителите, то не е приемливо за традиционните за българското общество хуманни семейни ценности и по никакъв начин не може да оправдае завишения размер на присъдените обезщетения в полза на ишщите“. Посочено е, че според тях адвокатът е проявил отношение към тях като към „втора ръка хора“, понеже са от ромски произход и точно заради ромския им произход се опитва да намали сумата, която им се полага като обезщетение. Предвид изложеното са поискали да се образува производство на основание чл.50 ЗЗД за установяване дали е дискриминация по признак „етнически произход“ от адв. Д. С.. Приложен е препис от въззивната жалба, в която

се твърди дискриминационно отношение.

С Уведомление изх. №44-01-97/02.09.2021 г. жалбоподателите са уведомени, че подадената жалба не отговаря на всички изисквания за допустимост и в 7-дневен срок следва да отстранят нередовностите, като се иска да конкретизират периода, в който твърдят, че са неравно третирани. Уведомени са, че при неизпълнение в срок производството ще бъде прекратено. Уведомлението е изпратено до А. З. А. и Г. М. Б. и получено от тях на 07.09.2021 г., съгласно приложено известие за доставяне /л. 24 по делото/.

От адв. А. Б., в качеството му на пълномощник на А. З. А. и Г. М. Б. е подадена молба вх. №44-01-26/15.02.2022 г., с която се иска на основание чл.50 от ЗЗДискр. да бъде образувано производство и да се установи дали е дискриминация по признак „етнически произход“. Към молбата е представено пълномощно от А. З. А. и Г. М. Б. в полза на адв. А. Б. във връзка с досъдебно производство /ДП/, дело №1251 по описа за 2016 г. на РУП-К. /л.26 от делото/.

Отново с Уведомление № 44-00-739/23.02.2022 г. са дадени указания за отстраняване на нередовности и посочване периода на събитията, свързани с неравно третиране, в 7-дневен срок от получаване на съобщението. Уведомлението е изпратено до адв. А. Б., като пълномощник на А. З. А. и Г. М. Б. и получено от него на 25.02.2022 г., съгласно приложено известие за доставяне /л. 28 по делото/.

С молба от адв. А. Б. вх. №44-01-36/01.03.2022 г. е уточнен конкретният период на нарушение, а именно: подадената въззивна жалба от застрахователя „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД от юни 2020 г.

С Разпореждане №158/07.03.2022 г. на Председателя на КЗД на основание чл.9, чл.54, чл.55, ал.1, чл.59 и чл.60 от ЗЗДискр. и чл.64 АПК е образувана преписка № 79/2022 г. по жалба № 44-01-94/16.08.2021 г., с допълнение № 44-01-26/15.02.2022 г. и допълнение вх. №44-01-36/01.03.2022 г. Преписката е разпределена за разглеждане от Първи специализиран постоянен състав и е възложено на членовете на състава да определят председател и докладчик по преписката, който да започне процедура по проучване за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая. За разпореждането е уведомен адв. Б. на 11.03.2022 г., като му е указана доказателствената тежест за установяване на фактите, изложени в жалбата.

За образуваната процедура по проучване е изпратено уведомление до адв. Д. С.. От него е изразено становище вх.№44-00-1673/09.05.2022 г. по подадената жалба. Счита, че изложените в жалбата оплаквания не кореспондират на истината, представени са изопачено и избирателно, като са интерпретирани извън контекста на изложените от него разсъждения във въззивната му жалба и не обосновават вмененото от жалбоподателите нарушение. Твърди, че до момента в професионалната му дейност като адвокат и член на Съвета на директорите на Специализирана болница за активно лечение по кардиология винаги е спазвал етичните правила и стандарти в отношенията си с хората, никога не се е държал грубо или унижително с цел да дискриминира някой, поради което не приема оплакванията в жалбата. Не оспорва, че предявената от него въззивна жалба до Софийски апелативен съд е била частично уважена в резултат на което с Решение № 692/23 06.2021 г. на Софийски апелативен съд по в. гр.д. № 3023/2021 присъдените от първоинстанционния съд обезщетения - по 140 000 лв. в полза на ищците са били намалени от Софийски апелативен съд с 50 % до сумите от 70 000 лв., поради правно доказан по делото принос на двамата „отговорни“ родители в причиняването на вредата на собственото си дете. Сочил, че в

последствие ищците са обжалвали решението на Софийски апелативен съд пред Върховен касационен съд, но касационната им жалба не била допусната до касационен контрол. Не оспорва, че ищците са от ромски произход - етническата им принадлежност е обективен факт, което обстоятелство те не са оспорили в хода на делото. Моли да се има предвид, че ищците са неграмотни, поради което твърдението, че след като са прочели написаното са останали засегнати, не отговаря на истината. Счита, че е изопачено твърдението, че основното, върху което е акцентирал във въззивната си жалба е ромският произход на ищците и детето им, като основният му акцент, видно от жалбата, която прилага, е бил върху доказаното по делото независимо съпричинителство от родителите в ПТП и настъпилата вреда, поради неупражнен от тях родителски контрол. Посочва, че това негово оплакване обаче било насочено към мотивите на първоинстанционният съдебен състав, който не е оценил според процесуалните правила доказателствения материал и е присъдил завишени по размер обезщетения. Счита, че никъде в изложението на въззивната си жалба не е настоявал само заради ромския произход на ищците да бъде намален размерът на обезщетенията им. Посочва, че съгласно чл.8, ал.8 от Закона за закрила на детето родителите са длъжни да не оставят без надзор и грижа децата до 12 годишна възраст, ако с това се създава опасност за тяхното физическо, психическо и нравствено развитие. Твърди, че А. А. е била длъжна и е могла да предотврати инцидента, но не го е сторила, защото не е положила дължимата родителска грижа, което кореспондира на установените факти и по никакъв начин не накърнява правата на ищците нито представлява дискриминация по отношение на същите. Посочва, че законът не дава легална дефиниция на понятието „надзор“. Правната доктрина го определя като постоянното физическо присъствие на родителя при детето или осигуряване присъствието на друго лице при детето. Счита, че в случая такова постоянно физическо присъствие не е осъществено от майката или е осъществено по неефективен начин - доказано обстоятелство по делото обосновоало намаляване на обезщетенията. В заключение уведомява, че застрахователното дружество което представлява - „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, многократно е подавало жалби до Дисциплинарния съд на Софийска адвокатска колегия срещу адв. К. (пълномощник на жалбоподателите А. А. и Г. Б. по процесното дело) за неетични практики и нарушение на Закона за адвокатурата, което неминуемо е мотивирало настоящата жалба до КЗД срещу него.

От докладчика по преписката е изготвен Доклад-заключение, с който се приключва предварителното проучване, проведено по реда на чл.59, ал.1 и ал.2 от ЗЗДискр и чл.22 от ППЗКД. С доклада е установено, че надлежни страни са: А. З. А. и Г. М. Б., в качеството им на жалбоподатели и адв. Д. С. – член на САК, в качеството му на ответна страна. Направено е предложение до Председателя на КЗД да насрочи открито заседание на което да призове страните. Заседанието е насрочено на 03.11.2022 г. от 14:00 ч., за което адв. С. е призован лично с уведомление за призоваване, получено от него на 12.09.2022 г., съгласно приложено известие за доставяне /л. 63 от делото/, а жалбоподателите А. З. А. и Г. М. Б. са призовани чрез адв. А. Б., с уведомление получено на 12.09.2022 г. /л.61-62 от делото/.

Видно от Протокол от 03.11.2022 г., проведено е открито заседание по преписката, за което адв. А. Б., процесуален представител на жалбоподателите, е преупълномощил адв. В. Г. от САК. В проведеното заседание адв. Г. е уведомена за възможността на страните да водят помирително производство на основание чл.62 от ЗЗДискр.

Съставът е счел преписката за изяснена от фактическа и правна страна, поради което същата е обявена за решаване. Даден е 14-дневен срок за представяне на писмени становища. В указания срок е постъпило становище от адв. Д. С., с което оспорва да е извършено нарушение по ЗЗДискр.

На 06.02.2023 г. е постановено процесното Решение №51, в което е прието, че адв. Д. С. като пълномощник на застрахователно дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, е извършил дискриминация по признак „етническа принадлежност“ спрямо А. З. А. и Г. М. Б., като чрез въззивна жалба срещу решение №1931 от 11.03.2020 г. на СГС, 11 с-в по гр. д. № 9617/2017 г. е охарактеризирал ромската общност като безотговорна и незаслужаваща присъденото обезщетение, поради произхода си, доколкото това действие е създавало предпоставка за накърняване достойнството и е създадена обидна среда по отношение на жалбоподателите. Наложена е глоба на адв. Д. С. на основание чл.80, ал.2, вр. чл.80, ал.1 от ЗЗДискр в размер на 500 /петстотин/ лева за допуснатото извършване на установената с решението дискриминация. Решението е съобщено на жалбоподателя на 10.02.2023 г., а жалбата срещу него е постъпила на 17.02.2023 г.

В хода на делото по искане на оспорващия е разпоредено заинтересованите страни да се явят лично и да отговорят на поставен от него въпрос. Предупредени са, чрез процесуалния им представител, за последиците от неявяването им, предвидени в чл.176, ал.3 ГПК. В съдебно заседание се е явил и е дал отговор на въпроса само заинтересованата страна Г. М. Б.. А. З. А. не се е явила, като не са посочени основателни причини за това. На въпроса от какви точно обстоятелства са се почувствали дискриминирани, кога и как са узнали за тях, явилият се Г. М. Б. дава отговор, че с А. А. били в офиса на адвокатата им, който им прочел, защото не могат да четат, че са роми и че не си гладат детето и не могат да вземат тези пари. Разбрали, че това е било написано от адвокатата – оспорващия в настоящото производство, на когото не знае името. Обидили се от написаното, че не могат да си гледат децата и нарочно ги пускат сами, че като са цигани не могат да си гледат децата. Заявява, че се чувства българин и не следва да бъде обиждан като ром.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е депозирана в законоустановения в чл.68, ал.1 ЗЗДискр. срок от надлежна страна, при което същата е процесуално ДОПУСТИМА. Разгледана по същество, настоящият съдебен състав я намира и за ОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно изричната разпоредба на чл.168, ал.1 АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен, въз основа на представените от страните доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт, на всички основания по чл.146 АПК, като съгласно ал.2 на същия член съдът обявява нищожността на акта, дори да липсва искане за това.

Съдът счита, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл.47 от ЗЗДискр. Решаващият състав на КЗД е постановил процесното решение в съответствие с чл.48, ал.1, вр. чл.54 от ЗЗДискр. Същото е подписано от всички членове на състава, съгласно разпоредбата на чл.64 ЗЗДискр.

Съдът счита, че оспореното решение е издадено при спазване на установената от закона писмена форма и съдържа предписаните в чл.66 ЗЗДискр. реквизити. Посочен е издателят на решението, жалбоподателя, оплакванията му, извършените действия по проучването, становищата на ответните страни в производството, какво е установил

органът от фактическа и правна страна и в крайна сметка какво е решението му по същество на казуса, т.е. съдържа диспозитив. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат в самото решение. Макар да не е изрично посочено в решението, от изложеното в него се стига до извода, че КЗД е приела, че адв. С. е извършил тормоз, по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., който според чл.5 от същия закон се счита за дискриминация.

Съдът констатира, че в хода на административното производство са допуснати нарушения на административно производствените правила, свързани с ненадлежащото процесуално представителство на жалбоподателите в хода на проведеното производство пред КЗД.

Съгласно чл.9 от ЗЗДискр. страната, която твърди, че е дискриминирана се явява участник в производството пред КЗД. Съгласно чл. 50, т.1 от ЗЗДискр., производството се образува по жалба на засегнатите лица. В настоящия случай от приетите по делото доказателства се установи, че началото на производството пред КЗД е сложено с жалба с вх. № 44-01-94/16.08.2021 г., подадена лично от А. З. А. и Г. М. Б.. Всички останали действия в проведеното производство обаче, са извършени от адв. А. Б., включително и подадените допълнения и уточнения към жалбата. За извършените действия по пълномощие пред Комисията е представено единствено пълномощно от А. З. А. и Г. М. Б. в полза на А. Б. във връзка с досъдебно производство, дело № 1251 по описа за 2016 г. на РУП-К. /л.26 от делото/. За проведеното открито заседание по преписката страните, макар и надлежно определени, са призовани чрез адв. Б., който не е бил надлежно упълномощен да ги представлява и който от своя страна е преупълномощил адв. В. Г. от САК, която е участвала в проведеното открито заседание по преписката. Последната е изразила нежелание за водене на помирително производство с цел сключване на споразумение по спора.

Призоваването на страните в административното производство по силата на чл.60, ал.2 от ЗЗДискр. се извършва по реда на Гражданския процесуален кодекс /ГПК/. Съгласно чл.38 от ГПК съобщението се връчва на адресата, като според чл.37 ГПК адресат е лицето, за което е предназначено съобщението. Чл. 39, ал.1 ГПК допуска когато страната има пълномощник по делото, връчването се извършва на пълномощника. За да се счете обаче, че връчването на пълномощник е редовно, същият следва да е редовно упълномощен и посочен от страната. Представителство по пълномощие е предвидено за лица, които имат качеството адвокати, съгласно чл.32, т.1 ГПК. В този смисъл, само при наличието на валидно пълномощно, във формата и с реквизитите, посочени в чл.33 от ГПК, подписано от страната за провеждането на производството пред КЗД може да се счита, че уведомяването и призоваването на страната, както и процесуалното и представителство е валидно извършено от адвоката.

В случая в нарушение на разпоредбата на чл.60, ал.2 от ЗЗДискр. Комисията е водила процесуалните действия по преписката чрез ненадлежно упълномощения адв. Б.. Представеното пред Комисията пълномощно не делегира на адв. Б. възможността да представлява страните по Преписка №79/2022 г. На практика твърдените за дискриминирани страни в конкретния случай – А. З. А. и Г. М. Б. не са били редовно уведомявани за хода на

производството, вследствие на което не са участвали в процеса пред КЗД. Съдът намира обаче, че това нарушение не е от категорията на съществените, което да обуславя отмяна на крайния акт само на това основание. Това е така, тъй като жалбата, въз основа на която е образувано производството, с посочване на релевантните за развитието му факти, е подадена лично от А. З. А. и Г. М. Б.. Следователно, КЗД е била надлежно сезирана. Към жалбата е бил приложен актът, от посочено съдържание на който жалбоподателите са твърдяли, че е налице дискриминация. Освен това, производството е приключило с благоприятен за тях акт, доколкото с оспореното решение жалбата им е приета за основателна. Предвид това и доколкото, според настоящият съдебен състав, право да се позовава на допуснати съществени процесуални нарушения има само страната, по отношение на която същите са допуснати, съдът приема, че нередовното уведомяване на жалбоподателите в производството пред КЗД и ненадлежното им процесуално представителство пред КЗД са нарушения, но не от категорията на съществените, които да обуславят отмяна на крайния акт на това основание.

Съдът приема, че при издаване на процесното решение са спазени специалните административнопроизводствени правила, установени в чл.50 – чл.70 ЗЗДискр. както вече се каза, в съответствие с изискването на чл.50, т.1 ЗЗДискр. производството е образувано по жалба на засегнатите лица. След образуване на преписката, с оглед изложените оплаквания от страна на жалбоподателите за дискриминация по признак „етническа принадлежност“, председателят на КЗД е определил същата да бъде разгледана Първи специализиран постоянен състав за дискриминация на КЗД.

Съставът на свое заседание е определил докладчик от решаващия състав, след което са предприети действия по изпълнение на процедурата по проучване на преписката и събиране на доказателства, необходими за изясняване на спорните факти и обстоятелства /чл. 55, ал.1 ЗЗДискр./. В хода на това производство е представено писмено становище от ответната страна, след което страните са поканени да се запознаят със събраните материали, да изразят становище по тях, както и да ангажират допълнителни доказателства и изложат твърденията си. Процедурата по проучване и събиране на доказателства е приключила с доклад-заключение на докладчика по преписката, след което е насрочено заседание на решаващия състав, за датата на което адв. С. е бил редовно уведомен. Проведено е едно открито заседание с участие на страните, с което производството е приключило и въз основа на събраните доказателства е постановен оспорваният административен акт. Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че процесното решение не страда от процесуални пороци, водещи до нищожността му или до отмяната му на процесуално основание.

Настоящият съдебен състав счита, че решението на КЗД е постановено при неправилно прилагане на материалноправните разпоредби.

В процесния случай, макар да не е изрично посочено в оспореното решение, съдът прие, че решаващият състав на КЗД е приел, че адв. С. е извършил дискриминация под формата на тормоз по отношение на заинтересованите страни чрез отразеното от него във въззвната жалба срещу Решение

№1931/11.03.2020 г., постановено по гр. д. №9617/2017 г. на СГС, по което дело заинтересованите страни са били ищци, а той – процесуален представител на ответника – Застрахователно дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД.

С разпоредбата на чл.4, ал.1 от ЗЗДискр. се забранява императивно всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. ЗЗДискр. цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение въз основа на признаците, изброени в чл.4, ал.1 от закона.

Пряката и непряка дискриминация са дефинирани в разпоредбите на чл.4, ал.2 и ал.3 ЗЗДискр. Тормозът е самостоятелен вид дискриминация, законово дефиниран в разпоредбата на чл.5, вр. §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр., а именно - всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. От анализа на дефиницията е видно, че фактическият състав на тази форма на дискриминация предполага от страна на дискриминиращия субект наличие на нежелано поведение, свързано с някой от защитените признаци по чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., целящо да предизвика настъпване като резултат на негативни последици, или съответно предизвикало като резултат настъпването на такива последици, изразени в накърняване на достойнството и създаване на нежелана в отрицателен аспект среда, по отношение на лице /обект на тормоза/, което от своя страна следва да е носител на защитен признак.

Следователно пряката/непряката дискриминация по чл.4, ал.2 и ал. 3 от ЗЗДискр. и тормозът по смисъла на чл.5 от ЗЗДискр. са две различни, самостоятелни форми на дискриминация. Фактическите им състави разкриват съществени разлики. Разликата е, че пряката/непряката дискриминация е различно третиране, докато за тормоза различното третиране е ирелевантно. Поради това дискриминацията по чл.4, ал.2 и ал.3 ЗЗДискр. изисква сравнител, а за тормоза, той не е необходим. За тормоза релевантна е специалната цел или резултат на поведението, визирани в §1, т.1 ЗЗДискр. - накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. За дискриминацията чл.4, ал.2 и ал.3 ЗЗДискр. и за резултатния състав на тормоза умисълът е ирелевантен, докато за формалния състав на тормоза - той е елемент на фактическия състав. И двете форми на дискриминация се основават на защитен признак по смисъла на чл.4, ал.1 от ЗЗДискр., т. е. обусловеността от защитения признак, а не самото деяние, без оглед на характеристиката, която е негово основание, го прави дискриминация, закононарушение по ЗЗДискр.

В настоящия случай за наличие на дискриминация КЗД е извела изводи от следните доводи на адв. С., съдържащи се във въззивната жалба срещу

решението на СГС:

„Постановеното съдебно решение не само че не отразява общественото разбиране за справедливост и не може да го удовлетвори, но прехвърля последиците от ромската безотговорност към децата им и липсата на елементарна грижа за тях върху останалата част от обществото, дори поощрява и „награждава“ безотговорните родители, чието неангажирано отношение към детето, е основана предпоставка за пътния инцидент.“, както и

„Макар за ромския етнос да е типично раждането на много деца и липсата на елементарното им обгрижване от родителите, но не е приемливо за традиционните за българското общество хуманни семейни ценности и по никакъв начин не може да опревдае завишения размер на присъденото обезщетение в полза на ишците.“

Прието е, че охарактеризирането на ромската общност като безотговорна и незаслужаваща размера на присъдените обезщетения е дискриминация, доколкото не може външният вид или други външни охарактеризиращи белези да бъдат обуславящ критерии за неравно третиране по смисъла на признак „етническа принадлежност“. Посочено е, че това действие е създавало предпоставки за накърняване на достойнството и е създадена обидна среда по отношение на жалбоподателите.

Настоящият съдебен състав счита, че неправилно КЗД е приела, че в случая и на база изложеното във въззивната жалба от процесуалния представител на страна по делото е налице дискриминация под формата на тормоз, тъй като не са налице всички елементи от фактическия състав на това деяние.

При цялостен прочит на въззивната жалба и конкретизираните части /извадки/ от същата, на основание изложеното в които е прието, че адв. С. е извършил дискриминация се установи, че жалбата е адресирана до по-горната съдебна инстанция, като в същата са изложени доводи за неправилност на обжалваното съдебно решение относно размера на присъденото обезщетение на А. З. А. и Г. М. Б. във връзка със смъртта на детето им. Жалбата е подадена от адв. С., в качеството му на процесуален представител на ответника по делото и в изпълнение на законовите му задължения като такъв да защитава интересите на клиента си. Основните твърдения в същата касаят неправилна преценка на първоинстанционния съд относно съпричиняването и относно размера на определеното обезщетение. В жалбата не се твърди, че обезщетение не се дължи поради ромския произход на ишците, а за ромската безотговорност към децата и липсата на елементарни грижи към тях, водещи до инциденти, от вида на процесния. А от приложеното гражданско дело и съдебните актове в същото е видно, че в хода на това производство е установено от съда съпричиняване и неположени достатъчно и необходими грижи за детето.

Във въззивната жалба се съдържат словесни изрази, които макар да не са насочени директно към ишците по делото, са относими към тях, конкретните субекти – в контекста на възприетата от законодателя персонална обособеност на този субект, чрез въведената в § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр., а именно: „лицата“. Доколкото тези лица са от ромски произход, съдът приема, че в случая е налице нежелано поведение, свързано с един от защитените

признаци по чл.4, ал.1 ЗЗДискр. – етническа принадлежност, който е обективен факт.

По разбиране на настоящият съдебен състав обаче не е налице елементът от фактическия състав на нарушението „цел“ по смисъла на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. Това е така, тъй като с депозираната въззивна жалба, в която се съдържат посочените по-горе словесни изрази, адв. С., като процесуален представител на страна по делото и в защита на интересите на клиента си, е обосновавал тезата за неправилност на първоинстанционното решение. С подаване на въззивната жалба е целял постигане на благоприятен за клиента си резултат, а не настъпване на негативни последици за лицата и накърняване достойнството им на основание етническата им принадлежност. Тук следва да се посочи, че резултатът от въззивното обжалване се определя от съда, на база вътрешното му убеждение и доказателствата по делото, а не от изявленията на страните. Затова не следва да се приема, че с изявленията си до въззивната инстанция адв. С. е целял като негативна последица за лицата намаляване на присъденото обезщетение или отхвърляне на предявения от тях иск на базата на защитения признак. Както вече се каза, никъде във въззивната жалба и конкретните извадки не се твърди, че обезщетение не се дължи само на основание, че лицата са от ромски произход.

С оглед изявленията на заинтересованата страна Г. М. Б., че се е засегнал от изложеното в жалбата, може да се приеме, че с направените изявления като резултат е настъпило накърняване на достойнството му, но това не е достатъчно, за да се приеме, че е налице резултатен тормоз. Защото за да е налице такъв като негативен резултат следва да е налице не само накърняване на достойнството, а и създаване на нежелана в отрицателен аспект среда, по отношение на лицето, обект на тормоза. Такава среда в случая не е създадена, доколкото изявленията във въззивната жалба са достъпни само за страните по делото и за съда. Тълкуването на тази част от разпоредбата на §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. води до извод за изисквана от законодателя кумулация между нежеланото поведение, целящо накърняване на обекта и създаването на негативна среда, каквато в случая не е установена. Налице е несъоставомерно деяние, което по никакъв начин не нарушава ЗЗДискр. по смисъла на чл.84, ал. 3 ЗЗДискр., вр. с чл.6 ЗАНН.

Предвид изложеното съдът намира, че така оспореното решение на КЗД е неправилно в частта, в която е установено, че оспорващият е извършил дискриминация по признак „етническа принадлежност“ спрямо заинтересованите страни, като постановено в нарушение на материалния закон и като такова следва да бъде отменено. Доколкото съдът приема, че оспорващият не е извършил вмененото му нарушение, то последица от това е и отмяна на решението в частта относно наложената му глоба и дадената препоръка, тъй като предпоставка за налагане на глобата и даване на препоръка е именно установено нарушение по ЗЗДискр.

При този изход на спора основателна се явява претенцията на оспорващия за присъждане на разноски. Същият е направил такива за внесена държавна такса от 10 лева, при което ответникът следва да бъде осъден да му ги възстанови на основание чл.143, ал.1 АПК.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 АПК Административен съд - София-град, II отделение, 52 състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 51/06.02.2023 г. на Първи специализиран постоянен заседателен състав за множествена дискриминация на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/ по преписка № 79/2022 г.

ОСЪЖДА Комисията за защита от дискриминацията да заплати на Д. С. С. от [населено място] сумата от 10.00 /десет/ лева, представляващи разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: